

*В. М. Гранатуров, д-р екон. наук, проф.,
завідувач кафедри УП та СА, ІЕМ,
ОНАЗ ім. О. С. Попова, м. Одеса*

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ НАДАННЯ ЗАГАЛЬНОДОСТУПНИХ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ПОСЛУГ

В умовах побудови інформаційного суспільства забезпечення рівноправного доступу до послуг зв'язку усім громадянам країни є необхідною умовою реалізації їх демократичних прав, а також економічного зростання країни. Це положення знайшло відбиток у Законі України «Про телекомунікації», де введено поняття «загальнодоступні телекомунікаційні послуги», під якими розуміється мінімальний набір визначених цим Законом послуг, який повинен бути доступний усім споживачам на усій території України. Законом передбачено розвиток загальнодоступних телекомунікаційних послуг, в першу чергу, для споживачів сільських та гірських районів, а також для таких вразливих груп споживачів, як малозабезпечені сім'ї, пенсіонери та інваліди.

Оскільки надання послуг цим споживачам у більшості випадків є збитковим, Законом передбачено також необхідність застосування механізму компенсації збитків операторам, провайдерам телекомунікацій, що надають загальнодоступні послуги.

Однією з актуальних проблем, що виникає у процесі реалізації цього положення є визначення обґрунтованих витрат операторів на надання загальнодоступних послуг, з метою встановлення розміру збитків від надання цих послуг.

Складність проблеми визначається специфікою організації мережі зв'язку та технологічного процесу в галузі телекомунікацій, результатом якої є те, що в структурі витрат на надання послуг зв'язку значну частку займають так звані умовно-постійні витрати — витрати, які слабо залежать, або зовсім не залежать від обсягу послуг, тобто є інваріантними до зміни кількості наданих окремих послуг, а також їх номенклатури.

У докладі розглянуто науково-методичні положення щодо розрахунку економічно обґрунтованих витрат операторів зв'язку на загальнодоступні телекомунікаційні послуги на підставі принципів роздільного обліку. В основу запропонованого підходу покладено склад виробничих процесів, які необхідно здійснити для надання телекомунікаційних послуг, з подальшим їх розподілом

на види послуг та обладнання. Наведено послідовність процесу розрахунку витрат, попередній склад робіт, які слід виконати для створення необхідних умов щодо виконання цього процесу, необхідні джерела інформації.

Одним із джерел інформації, для вирішення цієї задачі є дані бухгалтерського та статистичного обліку операторів зв'язку. Надано пропозицій щодо використання для цієї мети рахунків аналітичного обліку в бухгалтерському плані рахунків. Запропоновано розподіл цих рахунків на категорії, в залежності від принципів розподілу поточних витрат, які передбачається застосовувати. Наведено принципи розподілу витрат з цих рахунків на окремі виробничі процеси, які відображують причини виникнення цих витрат.

Розглянуто можливість та доцільність використання сучасного функціонального еквіваленту обладнання та споруд зв'язку, у процесі розрахунку та розподілу амортизаційних відрахувань, для запобігання можливих випадків прояву та впливу на розмір відшкодування збитків «витратного механізму».

Наведено приклад розрахунку економічно обґрунтованих витрат операторів зв'язку на загальнодоступні телекомунікаційні послуги з використанням запропонованих принципів та методів.

Т. А. Демченко
ст. викладач Уманської філії Європейського університету

ЗНАЧЕННЯ ВИБОРУ І ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ ОБЛІКУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Постановка проблеми. Діяльність промислових підприємств у сучасних умовах вимагає від керівництва підприємства прийняття швидких і ефективних управлінських рішень щодо прибуткового функціонування підприємства, його конкурентоспроможності та відкритості щодо фінансової, а отже, і облікової інформації для потенційних інвесторів. Це призводить до виникнення необхідності використання сучасних інформаційних систем і технологій в обліку для забезпечення оперативності і обґрунтованості управлінських рішень, що приймаються.